

ACCOUNTANTSVERSLAG 2023

Gemeente Gooise Meren

28 mei 2024

Per saldo persoonlijker

Independent Member of
PrimeGlobal

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Aan de Raad van de gemeente Gooise Meren
Postbus 6000
1400 HA BUSSUM

Behandeld door: EV/RM/MK
Ons kenmerk: 2024.170
Datum: 28 mei 2024

Geachte Raad,

In uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2023 gecontroleerd. U heeft onze opdracht bevestigd door middel van ondertekening van een (jaarlijks terugkerende) opdrachtbevestiging met daarin een aantal formele aspecten in relatie tot onze opdracht en de communicatie daarover. Hierbij ontvangt u het accountantsverslag naar aanleiding van onze controlewerkzaamheden. Naast dit verslag ontvangt u van ons de controleverklaring alsmede een exemplaar van de gewaarmerkte jaarstukken. Onze controleverklaring dateren wij op 28 mei 2024.

In deze brief gaan wij in op de strekking van onze controleverklaring, mogelijke geconstateerde afwijkingen, de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken. Daarnaast rapporteren wij in deze brief, voor zover dit noodzakelijk of vereist is, over onze bevindingen en adviezen.

Onze bevindingen en opmerkingen daarbij zijn bedoeld om de gemeenteraad te ondersteunen bij de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken.

Wij benadrukken dat verspreiding van de controleverklaring met handtekening en de gewaarmerkte jaarrekening niet is toegestaan. In hoofdstuk 2 leggen wij uit waarom dat belangrijk is en hoe u aan de publicatieverplichtingen kunt voldoen.

Met vriendelijke groet,
Eshuis Registeraccountants B.V.
Was getekend: drs. E. Vriesen RA

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Stand van zaken invoering Rechtmatigheidsverantwoording

Zoals we eerder aan u gerapporteerd hebben, heeft het rijk besloten dat met ingang van 2023 niet langer de accountant maar het college van burgemeester en wethouders verantwoording aflegt en een conclusie trekt over het rechtmatig handelen binnen de gemeente Gooise Meren.

Onze rol beperkt zich tot het toetsen of de rechtmatigheidsverantwoording, die in de jaarstukken wordt behandeld in de bestuursverklaring en de toelichting daarop in de paragraaf bedrijfsvoering, de bevindingen, die voortvloeien uit de interne controles en anderszins zijn geconstateerd, getrouw weergeven.

Begin 2024 zijn decentrale overheden en accountants geconfronteerd met de mededeling van het ministerie van BZK dat het regelgevend kader voor de rechtmatigheidsverantwoording nog niet af is. De gemeentewet en de wet gemeenschappelijke regelingen zijn weliswaar gewijzigd maar dat geldt niet voor uw verslaggevingsregels, het BBV, en voor onze controlecriteria, zoals opgenomen in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Inmiddels is bekend geworden dat de Algemene Rekenkamer heeft aangegeven fundamentele bezwaren te hebben tegen de voorgestelde regelgeving. Dat houdt snelle aanpassing van de regels tegen.

Dat betekent niet dat de rechtmatigheidsverantwoording niet kan worden opgesteld of dat de controle daarop nog niet is uitgevoerd, omdat op basis van de conceptregelgeving en daarop gebaseerde uitspraken en toelichtingen, veel mogelijk is. Onze cijfermatige controles ondervinden hier geen hinder van en u bent zelf aan de slag gegaan met de rechtmatigheidsverantwoording. Inmiddels heeft BZK in IBI Nieuwbrieven 121 en 122 decentrale overheden gevraagd om, conform de gewijzigde Gemeentewet, “gewoon” een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. Daarmee is in april 2024 meer duidelijkheid gekomen, waardoor organisaties en accountants verder kunnen.

→ Inhoudsopgave

→ Hoofdpijnen van onze controle

→ Bestuurlijke afhandeling en publicatie

→ Resultaat en weerstandsvermogen

→ Controlebevindingen

→ Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen

→ Overige onderwerpen

→ Onafhankelijkheid gewaarborgd

→ Afsluiting

Inhoudsopgave

1. De hoofdpijnen van onze controle	5
2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie.....	8
3. Resultaat en weerstandsvermogen	9
4. Controlebevindingen.....	11
5. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen	23
6. Overige onderwerpen	24
7. Onafhankelijkheid gewaarborgd	26
8. Afsluiting.....	27
Bijlage bij accountantsverslag 2023 gemeente gooise meren.....	28

1. De hoofdlijnen van onze controle

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Onderwerp	Bevindingen
Strekking van de controleverklaring	Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring over de getrouwheid van de cijfers in de jaarrekening. Onderdeel hiervan is ook de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording. Op pagina 196 heeft u de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen conform voorgeschreven tekst vanuit de BADO Notitie Rechtmatigheidsverantwoording versie 8 april 2024. Geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen welke vallen onder de rapporteringsgrens heeft u toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. Onderdeel van onze controle blijft de getrouwheid en de rechtmatige besteding van de specifieke uitkeringen.
Resultaat 2023 en vermogenspositie	Over 2023 is een resultaat na bestemming gerealiseerd van € 9,5 miljoen positief. Over 2022 is een positief resultaat gerealiseerd van € 7,1 miljoen. Voor 2023 was € 0 begroot. Het totale eigen vermogen ultimo 2023 komt uit op € 59,2 miljoen (ultimo 2022: € 54,5 miljoen). Dit betekent een solvabiliteit van 21,9% (ultimo 2022 was dat 21,3%).
Verslaggeving en WNT	Uit onze controle blijkt dat de jaarrekening 2023 overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften is opgesteld. Wij hebben verder geconcludeerd dat de overige informatie die in de jaarverslaggeving is opgenomen niet inconsistent is met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie. Tevens hebben wij vastgesteld dat is voldaan aan de WNT.
Controleverschillen	Er zijn ongecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd. In hoofdstuk 5 hebben wij een overzicht opgenomen van de niet gecorrigeerde controleverschillen. Deze verschillen blijven ruim onder onze goedkeuringstolerantie.
Kwaliteit van de interne beheersing	Wij hebben tijdens de jaarrekeningcontrole geen significante gebreken in de administratieve organisatie of interne beheersing aangetroffen die van invloed zijn op ons oordeel. In onze managementletter van 30 november 2023 hebben we onze bevindingen uit de interimcontrole meer in detail beschreven. Daarnaast zijn tijdens onze controlewerkzaamheden diverse aandachtspunten geconstateerd. Deze zijn verder toegelicht in hoofdstuk 4.
Signalen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik	Tijdens de controle hebben wij met u gesproken over frauderisico's, fraudesignalen en uw interne beheersing. U heeft ons onder meer bevestigd dat er in de organisatie geen gevallen zijn gemeld van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik dan welke u heeft vermeld in de paragraaf bedrijfsvoering. Wij hebben tijdens de controle geen aanwijzingen verkregen dat bij u sprake is geweest van fraude met significante omvang. De rechtmatigheidsverantwoording leidt tot meer focus op misbruik en oneigenlijk gebruik in overheidsorganisaties.

- Inhoudsopgave
- [Hoofdpijnen van onze controle](#)
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Belangrijke schattingen in de jaarrekening	Iedere jaarrekening bevat schattingen bijvoorbeeld in de waardering van vaste activa, vorderingen, voorraden, voorzieningen en het afgrenzen van verplichtingen. De schattingsmethoden zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar en de door u gekozen methoden zijn aanvaardbaar.
Dataveiligheid en IT	Uw IT-omgeving vraagt steeds meer aandacht en krijgt die ook. De eisen die in de praktijk gesteld worden aan IT en dataveiligheid nemen nog steeds toe maar op alle fronten de norm halen is in de huidige maatschappij best uitdagend geworden. U realiseert zich dat 100% veiligheid niet bestaat, maar u doet datgene wat passend is in uw omstandigheden.
Bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording	Met ingang van 2023 geven wij alleen een oordeel omtrent de getrouwheid en niet meer een separaat oordeel omtrent de financiële rechtmatigheid. Het college van burgemeesters en wethouders heeft hierover zelf gerapporteerd in de rechtmatigheidsverantwoording. De rechtmatigheidsverantwoording is onderdeel van de jaarrekening en valt onder ons getrouwheidsoordeel. Wij hebben geen andere bevindingen dan de door u zelf in de jaarrekening opgenomen bevindingen.
Verplichte rapportering over fraude en continuïteit	Op grond van de beroepsvoorschriften voor accountants dienen wij sinds het boekjaar 2022 in onze controleverklaring actief te rapporteren over de werkzaamheden die wij doen met betrekking tot deze onderwerpen. Daarbij is het belangrijk dat de gemeente zelf ook een analyse maakt en een standpunt inneemt met betrekking tot de mate waarin de risico's in beeld zijn, maatregelen zijn getroffen om de risico's te verkleinen en wat de beoordeling is over eventuele resterende risico's. U hebt het onderwerp fraude meegenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering, en u beschrijft dat misbruik en oneigenlijk gebruik nog meer aandacht vraagt. Ten aanzien van de continuïteit concludeert u in de jaarrekening dat op dit punt geen specifieke zorgen zijn onderkend. Wij benadrukken dat de passages in de controleverklaring zijn toegevoegd op grond van wettelijke verplichtingen en niet omdat we specifieke bevindingen hebben.
Verantwoording specifieke uitkeringen	Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd met inachtneming van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole. De gemeente Gooise Meren kent diverse specifieke uitkeringen. Het aantal neemt de laatste jaren snel toe en bedraagt dit jaar 37. Dat betekent niet alleen dat de financiering van gemeenten meer en meer incidenteel plaatsvindt. De verantwoordingsdruk en controledruk nemen hierdoor toe. Dat vraagt extra inspanning van de organisatie en van ons. In gezamenlijkheid zijn we erin geslaagd om de benodigde informatie tijdig te verwerken en te controleren. De verplichte tabel waarin wij onze bevindingen moeten rapporteren is in de bijlage opgenomen. Wij hebben bij de voor u van toepassing zijnde specifieke uitkeringen geen fouten of onzekerheden geconstateerd die de rapporteringstoleranties voor SiSa overschrijden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Verloop van de controle

De controle van de jaarrekening 2023 is om meerdere redenen een moeizaam proces gebleken. Nog niet in alle afdelingen is de verandering naar een robuustere organisatie al voldoende geborgd. Daardoor konden achterstanden in werkzaamheden ontstaan. Om die reden is het interne proces en de initiële aanlevering binnen Gooise Meren vertraagd maar is de aanlevering aan de Raad binnen het afgesproken tijdpad gerealiseerd. Na afronding van het traject zal de organisatie het proces evalueren. Daarnaast zullen wij met de organisatie evalueren en verbeterafspraken maken voor het komend jaar.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie

De bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken bestaat uit de volgende stappen: Het college van burgemeester en wethouders behandelt in de betreffende vergadering de jaarstukken, met inbegrip van de jaarrekening, en stelt de jaarstukken daarmee vervolgens op. Op dat moment ontstaan formeel de jaarstukken.

De gemeenteraad behandelt vervolgens de jaarstukken en stelt deze vast. Er zit enige tijd tussen de verzending van de conceptstukken aan de Raad en de vergadering waarin de vaststelling van de jaarstukken plaatsvindt. Mochten in de periode tot de vaststelling van de jaarrekening omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt. Dat geldt ook in geval de jaarrekening om andere redenen gewijzigd wordt alvorens tot vaststelling wordt overgegaan. Wij verzoeken de gemeente in deze gevallen met ons in contact te treden om gezamenlijk de noodzakelijke vervolgstappen te bespreken.

Openbaarmaking

Bij de jaarstukken hoort de controleverklaring die is gedateerd 22 mei 2024, de datum van de behandeling in de Raad. Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is ten behoeve van uw eigen archief en mag niet worden gepubliceerd. Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Deze mag openbaar gemaakt worden. Het is niet toegestaan de origineel getekende verklaring openbaar te maken.

Deze werkwijze is van belang om misbruik van onze handtekening te voorkomen. Indien wij constateren dat toch gebruik gemaakt is van een controleverklaring met onze handtekening zullen wij u verzoeken dit te herstellen, bijvoorbeeld door de jaarstukken van het internet af te halen, dan wel de fysieke verspreiding ongedaan te maken. Vanzelfsprekend treden wij in die situaties met u in overleg over de manier waarop dit moet plaatsvinden.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening, wordt openbaar gemaakt in de jaarrekening, mits de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd blijft. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met de jaarstukken. Hiervoor gebruikt u een exemplaar zonder ons waarmerk. De gewaarmerkte versie van de jaarrekening is uitsluitend voor uw eigen archief. Indien u de jaarstukken en de controleverklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening").

Dit accountantsverslag brengen wij uit in een versie met en zonder handtekening. De versie zonder handtekening kan in het kader van de bestuurlijke behandeling worden verspreid. De versie met handtekening is alleen bestemd voor uw archief. Verspreiding daarvan is niet toegestaan.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- **Resultaat en weerstandsvermogen**
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

3. Resultaat en weerstandsvermogen

3.1 Resultaat 2023

U hebt het boekjaar 2023 afgesloten met een positief resultaat van € 10,0 miljoen. De begroting na wijziging bedraagt € 0. Het positieve resultaat is als “gerealiseerd resultaat” afzonderlijk zichtbaar in de balans.

Een resultaat is het verschil tussen het totaal aan baten enerzijds (bij u over 2023 € 190,6 miljoen) en het totaal aan lasten van 185,3 miljoen). Dat komt bij u neer op € 5,3 miljoen.

Daarnaast heeft uw Raad goedkeuring verstrekt aan een aantal mutaties op de reserves. Het saldo van de dotaties en de onttrekkingen komt uit op € 4,7 miljoen. De som van het saldo van de baten en lasten (€ 5,3 miljoen) en deze mutaties (€ 4,7 miljoen) is het jaarrekeningresultaat 2023 uitgekomen op € 10,0 miljoen.

Bij analyse van uw positieve resultaat over 2023 blijkt dat incidentele factoren een belangrijke rol hebben gespeeld. In uw jaarstukken is in de Algemene Inleiding (hoofdlijnen) en in de toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening (per programma) te zien hoe het resultaat tot stand is gekomen.

3.2 Vermogenspositie

De ontwikkeling van uw vermogenspositie hebben we in onderstaande tabel weergegeven in zowel een solvabiliteitspercentage als in een absoluut bedrag. Hoewel het hebben van een stevige vermogenspositie niet uw primaire doelstelling is, heeft eigen vermogen ook een functie als financieringsmiddel voor activa en het genereren van liquiditeit voor transacties. Een minimumbuffer is dan ook wenselijk.

De positieve resultaten brengen een toename van het eigen vermogen en een toename van de solvabiliteit met zich mee. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is uitgebreid ingegaan op de risico's die de gemeente signaleert en het daarvoor benodigde en beschikbare weerstandsvermogen. U komt daarbij op een ratio van 4,6.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

In het navolgende overzicht vatten we uw vermogenspositie samen, zowel vanuit de balans als vanuit uw exploitatie (bedragen * € 1.000).

Vermogenspositie	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Algemene reserve	31.751	32.891
Bestemmingsreserves	17.975	14.510
Gerealiseerd resultaat	9.522	7.093
Totaal eigen vermogen	59.248	54.493
Solvabiliteit in %	21,9	21,3

In de jaarrekening concludeert u zelf dat uw vermogenspositie en uw begroting voor 2024 voor de komende tijd voldoende waarborgen bieden als het gaat om de continuïteit van uw organisatie. Eveneens heeft u aangegeven dat er geen sprake is van besluiten tot significante taakwijzigingen binnen uw gemeente.

De beoordeling van de kengetallen en de vermogenspositie is uiteraard aan de Raad. Wij merken op dat de gebruikelijke kengetallen voor Gooise Meren een wisselend beeld opleveren. De gemeente Gooise Meren kent een relatief hoog balanstotaal ten opzichte van andere in omvang vergelijkbare gemeenten en de omvang van de exploitatie.

Daardoor valt bijvoorbeeld uw solvabiliteit relatief laag uit, een percentage van 21,9% ligt maar net boven de veilige ondergrens vanuit de stresstest. Het totaal eigen vermogen van ruim € 59 miljoen hetgeen ongeveer € 1.000 per inwoner is, ligt veel dichterbij het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten.

Dit benadrukt dat het belangrijk is dat meerdere invalshoeken en kengetallen worden meegewogen en dat de beoordeling niet alleen daar van afhankelijk is maar dat uw risicoprofiel en de begroting voor de middellange termijn daar ook een onderdeel van uitmaken.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

4. Controlebevindingen

4.1. Algemeen

In onze managementletter 2023 hebben we gemeld dat de interne beheersing binnen uw gemeente voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Interne beheersing is bij u belangrijk en u hebt een professionele interne controlestructuur opgezet. U staat open voor advies, maar maakt daarbij wel uw eigen afwegingen en dat is terecht. Die conclusie is bij de jaarrekeningcontrole niet veranderd.

De eisen aan de interne beheersing bij decentrale overheden nemen zowel maatschappelijk gezien als vanuit het accountantsvak steeds verder toe. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft u gebruikt om risico's, beheersmaatregelen, de uit te voeren controles en de restrisico's nog beter met elkaar te verbinden. De uitgevoerde controles leiden niet alleen tot een onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording maar ook tot meer inzicht in de kwaliteit van processen.

4.2 Rapporteren over fraude

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie (NBA) een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude in de jaarrekening maar ook met betrekking tot omkoping, corruptie, ondermijning en de naleving van andere wet- en regelgeving.

De aandacht voor het thema fraude en integriteit neemt de laatste jaren steeds verder toe. Het zorgt ervoor dat organisaties steeds vaker gevraagd wordt transparant te zijn in de visie, het beleid en het toezicht op het integer handelen in alle geledingen van de organisatie.

Dat gaat dus niet alleen over fraude maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik, het hanteren van gedragscodes en de naleving van andere regelgeving bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsomstandigheden en milieu. Dit ziet niet alleen toe op gedragingen op de werkvloer, maar ook op bestuur en toezicht.

Op grond van de verslaggevingsregels geldt voor veel organisaties de verplichting om in het jaarverslag te rapporteren over de fraudegevoeligheid van de organisatie. U bent alert op fraude en u beschikt over een frauderisicoanalyse. Ook in uw interne controles heeft dit onderwerp aandacht.

De accountant maakt zelf ook een inschatting van de frauderisico's binnen een organisatie, en vormt zich een beeld van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en te bezien of deze maatregelen effectief zijn. Datzelfde geldt ook voor integriteitsrisico's en mogelijke niet-naleving van wet- en regelgeving.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

In iedere organisatie bestaat een risico op het doorbreken van de interne beheersing door het management bij de totstandkoming van schattingen. We beoordelen in het kader van onze controle de interne processen op deze schattingen en doen detailcontroles op de uitgangspunten en aannames die aan significante schattingen ten grondslag liggen. Ook zijn we alert op ongebruikelijke transacties, (langdurige) samenwerkingsrelaties en de naleving van procedures die mede tot doel hebben transparantie en integer handelen te bevorderen. Elementen daaruit zijn controles op de prestatielevering bij inkooptransacties, het naleven van het inkoopbeleid en aanbestedingsregels. Daarnaast onderkennen we risico's in bepaalde delen van de opbrengstverantwoording.

Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude, dan communiceren wij dit met de directie. In sommige gevallen, bij fraude in de top van de organisatie, of wanneer onvoldoende herstelwerkzaamheden worden ondernomen, melden wij dit aan de toezichthouder. In dat geval rapporteren wij daar veelal separaat over. Tijdens onze werkzaamheden besteden wij ook aandacht aan elementen van beïnvloeding en druk die kunnen leiden tot een aantasting van het bestuurlijk handelen binnen de organisatie.

Tijdens de controle hebben wij een professioneel-kritische houding betracht ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, maar daarbij merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2023 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude met significante omvang.

4.3 Continuïteitsbeoordeling

In het kader van de jaarrekeningcontrole beoordelen wij ook het vermogen van de organisatie om de activiteiten in de komende twaalf maanden voort te zetten. Elementen die we in deze beoordeling betrekken zijn onder meer de vermogenspositie, de begroting voor het komende boekjaar, de afhankelijkheid van eigen inkomsten, de risico's die u zelf identificeert en uiteraard ook de risico's die wij als uw accountant signaleren.

Naast ontwikkelingen in de regelgeving voor accountants leiden de hogere inflatie, de energieprijzontwikkeling en de reactie van de deelnemende overheden hierop, tot een andere beoordeling van continuïteitsrisico's. Om die reden vragen wij uw aandacht voor deze beoordeling.

Net als ten aanzien van het onderwerp fraude is ook rapportering in de controleverklaring over continuïteit met ingang van 2022 verplicht.

Hoewel vanwege de wettelijke waarborgen feitelijke discontinuïteit van uw gemeente als geheel niet aan de orde is, kan onder omstandigheden de financiële positie wel aanleiding zijn tot het schrappen van taken of het afstoten van activa. Ook externe ontwikkelingen zoals de coronapandemie en de energieprijzontwikkeling zijn van invloed op de manier waarop naar uw financiële positie gekeken wordt. In onze controleverklaring is meer informatie dan voorheen opgenomen over de continuïteitsbeoordeling die wij uitvoeren. Om die reden vragen wij uw aandacht voor deze beoordeling. Ons werk begint immers met uw eigen inschattingen over de toekomst.

U hebt in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing aangegeven dat er geen directe indicaties bestaan om op korte termijn taken of activiteiten te beëindigen en u bent van mening dat de continuïteit gezekerd is. Dat zijn wij met u eens.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

4.4 Verantwoording Specifieke uitkeringen

Ter voorkoming van onnodige verantwoordingsdruk verstrekt het Rijk een groot aantal specifieke geldstromen die via het systeem van Single Information Single Audit, moeten worden verantwoord.

De verantwoordingsgegevens voor deze regelingen worden opgenomen in de zogeheten SiSa-bijlage bij de jaarrekening. In tegenstelling tot de andere onderdelen van de jaarrekening is de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 niet alleen van toepassing op de getrouwheid, maar ook op de rechtmatigheid van de in deze bijlage opgenomen bestedingen. In de SiSa-bijlage zijn vrijwel alleen financiële gegevens opgenomen.

De controlevoorschriften voor de SiSa-bijlage zijn opgenomen in de Nota verwachtingen accountantscontrole. Hierin staat onder meer de wijze waarop de controle moet worden ingestoken en zijn specifieke rapporteringsgrenzen voorgeschreven, te weten per specifieke uitkering:

- € 12.500 als de omvangsbasis kleiner dan of gelijk is aan € 125.000.
- 10% indien de omvangsbasis groter is dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk is aan € 1,0 mln.
- € 125.000 indien de omvangsbasis groter is dan € 1,0 mln.

Wij hebben geen fouten of onzekerheden geconstateerd met betrekking tot de SiSa-bijlage 2023 van de gemeente Gooise Meren die deze grenzen overschrijden. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de bevindingen, ook als er geen fouten en onzekerheden zijn aangetroffen. In de bijlage bij dit accountantsverslag nemen we de verplichte tabel op. Deze tabel dient aan het ministerie van BZK ter beschikking te worden gesteld.

4.5 Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf boekjaar 2023 neemt het college een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording geeft inzicht in hoeverre de gemeente Gooise Meren rechtmatig heeft gehandeld. Waar de accountant voorheen een oordeel vormde over de getrouwheid én rechtmatigheid van de jaarverslaggeving, beperkt de accountant zich nu tot een oordeel over het getrouwe beeld van de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording). De accountant geeft vanaf dit moment dus geen afzonderlijk oordeel meer over de rechtmatigheid.

Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording toetst de accountant uitsluitend of de jaarrekening getrouw is, maar toetst daarbij ook of de rechtmatigheidsverantwoording dat is. Dit betekent onder meer dat afwijkingen van rechtmatigheid (voor zover deze niet ook van invloed zijn op het getrouwe beeld), geen invloed hebben op de strekking van de controleverklaring.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Hierdoor kan het bijvoorbeeld voorkomen dat er omvangrijke afwijkingen van rechtmatigheid zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording van het college, terwijl de strekking van de controleverklaring toch goedkeurend is, omdat de omvangrijke rechtmatigheidsfouten getrouw zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is mede bedoeld om het gesprek te ondersteunen tussen de gemeenteraad en het college, over de (financiële) rechtmatigheid, met als doel om zowel de kaderstellende als de controlerende rol van de Raad te versterken. Wij evalueren de huidige status van de kaderstelling en de drie afzonderlijke criteria, waarover door het college verantwoording afgelegd moet worden.

Status kaderstelling

Of het nu de financiële kaders van de begroting zijn, de verordeningen of de beleidsmatige kaders in de vorm van visies en nota's, het is bijna altijd het college dat de kaders formuleert. De Raad stelt deze kaders al dan niet na enige discussie en soms met amendementen vast.

Als gevolg van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording hebben veel decentrale overheden kaderstellingen geactualiseerd. In onze controle hebben wij ons gebaseerd op de volgende kaders:

- Controleverordening
- Financiële verordening
- Normenkader, inclusief verantwoordingsgrens

De gemeente Gooise Meren heeft de kaders tijdig geactualiseerd, maar de wet van de remmende voorsprong is ook op u van toepassing. De verschillende interpretaties, uitspraken en aanpassingen in de landelijke regelgeving hebben ook geleid tot een de facto aanscherping in de toepassing van de criteria. Met name op het vlak van begrotingsrechtmatigheid is in de laatste maanden na veel discussie bij de regelgevende instanties nog het nodige aangepast.

Het is de vraag of de Raad vindt dat u tijdig geïnformeerd bent als de over- en overschrijdingen gemeld worden in de jaarrekening en worden toegelicht.

Het gaat daarbij om overschrijdingen van de begrote exploitatielasten op programmaniveau maar ook over overschrijding van investeringslasten op het niveau van de door de Raad beschikbaar gestelde investeringskredieten.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De voorwaarden zijn afkomstig uit de regelgeving en hebben betrekking op aspecten zoals: termijnen, grondslagen, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. Het tot stand komen van grotere inkoopcontracten is bijvoorbeeld aan bepaalde voorwaarden verbonden (de aanbestedingswet). Het niet in acht nemen van deze voorwaarden kan leiden tot een onrechtmatigheid. Er zijn, afgezien van de onrechtmatigheid van inkooptransacties uit hoofde van de aanbestedingswet, geen bevindingen geconstateerd in de rechtmatigheidsverantwoording ten aanzien van het voorwaardencriterium.

Aanbesteden

Het voldoen aan de aanbestedingswet is verplicht voor Gooise Meren. De uitkomsten ten aanzien van de procesgang met betrekking tot het inkoop en aanbestedingsproces zijn gerapporteerd in de managementletter. Wij hebben de uitkomsten van uw interne aanbestedingsanalyses beoordeeld en concluderen, net als u, dat voor een bedrag van afgerond € 0,75 miljoen aan verstrekte opdrachten en contracten als onrechtmatig moeten worden aangemerkt. Dit bedrag is vergelijkbaar met 2022.

Gelet op het belang van de financiële rechtmatigheid en de druk op een stevige interne beheersing, is het mogelijk dat keuzes uit het verleden heroverwogen moeten worden, omdat ten dele sprake is van doorlopende fouten. Over heel 2023 blijft de rechtmatigheidsfout op dit onderdeel ruim binnen de geldende toleranties. De uitkomsten zijn daarom niet van invloed op de strekking van uw rechtmatigheidsverantwoording.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium heeft betrekking op het budgetrecht van de Raad. Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, en ook de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de Raad zijn vastgesteld en ook is in de begroting krediet geraamd voor geplande investeringen. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn. De financiële beheershandelingen moeten tot stand komen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting. Die grens is hard, overschrijden is per definitie onrechtmatig. Ook overige afwijkingen kunnen onrechtmatig zijn indien deze niet tijdig zijn gemeld. Dit omdat de afwijking een inbreuk vormt op het budgetrecht van de Raad.

In de kaderstelling zult u dit jaar nog een aantal werkafspraken met het college moeten maken, over hoe u om wilt gaan met bijvoorbeeld onderbestedingen, tijdigheid en onderprestatie.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Uit uw eigen analyse concludeert u, terecht, dat voor € 1,55 miljoen de begrote lasten zijn overschreden dan wel afwijkingen in de baten niet tijdig zijn gemeld. De begrotingsonrechtmatigheid op de investeringen bedraagt € 453.000 en heeft betrekking op de SVN-leningen.

In totaal is voor een bedrag van € 344.000 aan kredietoverschrijdingen geconstateerd. De kredietoverschrijdingen zijn met name terug te voeren op diverse kleine posten maar ook overschrijdingen van voorbereidingskredieten waar de Raad nog geen vervolgbesluit opgenomen heeft. Wij adviseren u om in de herziening van de kaderstelling hier aandacht aan te besteden.

We vinden dat uw aanpak van het begrotingscriterium past binnen de kaders van de kadernota en goed onderbouwd is uitgevoerd. Voor de toekomst hebben we met de organisatie afspraken gemaakt om de samenvatting en de adviespunten die uit deze beoordeling naar voren komen te versterken.

Misbruik & oneigenlijk gebruik

Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen, dan wel met het doel om voor een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Misbruik van overheidsgelden kan gelijk worden gesteld met het plegen van fraude, door onrechtmatig overheidsgelden toe te eigenen. Bij fraude passen beheersmaatregelen zoals fraudepreventie, handhaving, fraudeopsporing en sancties.

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan: het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan (de 'geest van de wet'). De beheersmaatregelen die daarbij passen zijn: handhaving, voorlichting, analyse toepassing en actualisering wet- en regelgeving. Ook dit kan tot een onrechtmatigheid leiden.

De gemeente Gooise Meren beschikt over een Nota M&O. Deze nota is een belangrijk kader maar wij vinden de verbinding tussen dit kader en de toepassing in de verschillende processen nog niet heel uniform. Dat is een beeld dat we elders ook tegenkomen, omdat M&O als apart thema in 2023 veel meer aandacht heeft gekregen. Daardoor vallen de verschillende toepassingen, en soms ook terecht, meer op. Verankering van M&O in de lijn organisatie in 2024 doorontwikkeld dienen te worden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

4.6 Het maken van schattingen

Bij het opmaken van een jaarrekening is het noodzakelijk dat u schattingen en oordelen toepast om te komen tot betrouwbare cijfers. Niet zelden worden schattingen niet als zodanig onderkend, omdat ze een vast onderdeel van uw administratieve proces zijn. Tijdens onze controle besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de belangrijke schattingen omdat deze, bedoeld of onbedoeld, het resultaat kunnen beïnvloeden.

Binnen uw organisatie hebben de belangrijkste schattingen betrekking op het inschatten van (de waarde van) de materiele vaste activa, de voorraad grond/onderhanden werk grex, de vorderingen en de kortlopende schulden en de noodzaak tot het treffen van voorzieningen. Tijdens onze werkzaamheden hebben wij geen tekortkomingen aangetroffen in de schattingsmethoden en vastgesteld dat de wijze waarop deze tot stand komen niet is gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Wij aanvaarden uw schattingen, maar wij melden volledigheidshalve dat inherent is aan schattingen dat de uiteindelijke uitkomst kan afwijken. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat u in de periode na afloop van het boekjaar de uitkomsten van de gemaakte schattingen evalueert. Op die manier maakt u beter inzichtelijk hoe schattingen in de praktijk zijn uitpakkt. Deze informatie kunt u vervolgens gebruiken om de gehanteerde schattingsmethoden en uitgangspunten voor de komende jaren te verbeteren.

4.7 Sociaal domein: nog steeds een groot beslag op uw middelen

We nemen u kort mee in de verschillende onderdelen van het sociaal domein.

4.7.1 Uitvoering PGB WMO en Jeugdwet door de SVB

Er is ten aanzien van de PGB's nog steeds sprake van "gedwongen winkelnering" voor gemeenten. De uitvoering van de PGB's geschiedt door de Sociale VerzekeringsBank (SVB). De controle op de uitvoering en de financiële verantwoording aan de gemeenten wordt gedaan door de interne accountant van de SVB. Bij de verantwoordingen over 2023 heeft deze accountantsdienst een verklaring met beperking afgegeven.

Hoewel de SVB de administratieve uitvoering van de PGB's verzorgt, doet zij zelf geen onderzoek naar de prestatielevering. Bestedingen uit hoofde van WMO en Jeugd (zowel ZiN als PGB) worden intern gecontroleerd op rechtmatigheid binnen de toewijzing. Dit is onderdeel van het reguliere controleplan. Daarnaast heeft de gemeente gericht cliëntonderzoek gedaan naar de prestatielevering. Daaruit komen geen onzekerheden die uitgaan boven onze rapporteringsgrens.

Omdat de gemeente deze eigen controles heeft uitgevoerd houdt dit per saldo in dat wij als accountant van de gemeente Gooise Meren kunnen uitgaan van de door de SVB gemelde projectie van de "meest waarschijnlijke fout" in de uitvoering zoals opgenomen in de projectiebrieven WMO en Jeugd. Bij de "meest waarschijnlijke fout" gaat het bij gemeente Gooise Meren om bedragen die onder de grens van onze rapporteringstolerantie liggen.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

4.7.2 CAK verantwoordelijk voor de inning van de eigen bijdragen

In verschillende gevallen zijn de mensen aan wie ondersteuning wordt toegekend een eigen bijdrage verschuldigd. Stichting Centraal Administratie Kantoor AWBZ (CAK) is de instantie die de berekening en inning van de eigen bijdrage verzorgt en deze doorbetaalt aan de gemeente. Net als bij de uitvoering van de PGB's zijn gemeenten verplicht het CAK in te schakelen en heeft men niet de keuze om het zelf ter hand te nemen.

Gemeenten hebben geen inzicht in de berekening van de hoogte van de eigen bijdrage en kunnen daar dus ook geen verantwoordelijkheid voor dragen.

Systeemtechnisch betekent dit dat gemeenten alleen verantwoordelijk zijn voor de aanmelding van cliënten bij het CAK. In de Kadernota rechtmatigheid is aangegeven dat de juistheid en de volledigheid van de eigen bijdrage niet vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente en daarmee ook niet onder de reikwijdte van uw rechtmatigheidsverantwoording.

Dat neemt niet weg dat de gemeente Gooise Meren wel zelf moet waarborgen dat cliënten zijn aangemeld bij het CAK. Hierop controleert u zelf niet systematisch. Uit ons werkzaamheden blijken geen tekortkomingen. Wij adviseren u periodiek na te gaan of cliënten allemaal bekend zijn bij het CAK.

4.7.3 Jeugdwet, Wmo, zorg in natura op basis van cijfers Regio 29 maart 2024

De gemeente Gooise Meren werkt voor inkoop van maatwerkvoorzieningen voor de WMO en jeugdwet, samen met de andere gemeenten in de Regio Gooi en Vechtstreek. De Regio legt aan de gemeenten via een apart kostenoverzicht verantwoording af over de gemaakte kosten.

Uit de controle bij de Regio komen een aantal fouten en onzekerheden naar voren. Het niet ontvangen van verantwoordingsinformatie van aanbieders is een terugkerende oorzaak maar de omvang ervan is vermoedelijk iets hoger dan vorig jaar. De oorzaak hiervan is toe te schrijven aan enkele aanbieders die de verantwoording (nog) niet hebben ingediend.

Daarnaast voert de Regio tal van controles uit op de ontvangen informatie, analyseert ze haar klachteninformatie en voert gesprekken met aanbieders. Bij deze controles constateert de Regio soms dat aanbieders fouten maken in de verantwoording. Deze fouten leiden soms tot onzekerheid over het al dan niet terecht declareren van kosten en soms tot fouten in de gedeclareerde bedragen.

In zijn algemeenheid valt op dat aanbieders later dan afgesproken bij de Regio informatie aanleveren en dat daarmee de aanlevering van de verantwoording van de Regio aan de gemeenten ook onder druk staat. De geconstateerde fouten voor getrouwheid blijven qua omvang onder de rapporteringsgrens. In totaal is sprake van onzekerheden voor de getrouwheid van € 98.000. Dit bedrag ligt lager dan over 2022.

Het regionaal en lokale beleid lijkt vruchten af te werpen als het gaat om het beperken van de kostenstijgingen. Op basis van voorlopige cijfers vanuit de Regio Gooi en Vechtstreek zijn een aantal tendensen te onderkennen.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

De eerste tendens is dat de kostenstijging in totaal ongeveer 10% bedraagt. Dat lijkt veel maar in 2023 zijn veel zorgtarieven geïndexeerd op basis van de hoge inflatie uit 2022. Aanbieders worden op die manier gecompenseerd voor onder andere gestegen energiekosten en cao-ontwikkelingen. De indexatie varieert uiteraard per type zorg of ondersteuning maar is gemiddeld ongeveer 8%.

Een belangrijke voorspellende waarde voor de toekomstige kostenontwikkelingen in het sociaal domein is de omvang van de toegewezen zorg. Die stijgt van 2022 naar 2023 met ongeveer € 1,3 miljoen. Door een aanpassing in de (declaratie)systematiek van landelijke aanbieders vertekent dit beeld enigszins maar ook hiervoor gecorrigeerd is dit een stijging van ongeveer 5%. Dat betekent dat de omvang van de toegewezen zorg in aantallen voorzieningen licht is gedaald. Deze tweede tendens is ook van belang voor 2024 en verder. Dit effect komt vooral voor in de WMO. In de jeugdwet is de stijging nog aanzienlijk.

Ten derde telt de gemeente Gooise Meren in 2023 ongeveer 1.500 inwoners meer en is ongeveer 2,5% in omvang gegroeid. De groei is voor het merendeel gelegen in het aantal jeugdigen (0-19 jaar) dat met bijna 1.000 toeneemt. Hierdoor zullen de komende jaren ook de budgetten gaan toenemen.

Tot slot loopt het uitnuttingspercentage van de toegewezen zorg op. Dat betekent dat een groter deel van de toekenning wordt benut. Dat kan duiden op een kostenstijging maar gezien het voorgaande ligt het in de rede dat scherper geïndiceerd wordt. Daarmee verbetert het zicht op de te verwachten kostenontwikkeling en neemt de kans op verrassingen af.

Beleidsmatig is een paar jaar geleden afgesproken dat minder aanbieders worden toegelaten om de sturing op kwaliteit en zorgvraag te verbeteren. Het effect daarvan is in aantallen in enige mate zichtbaar. De tegenreactie is overigens ook dat de gemeente Gooise Meren meer zorg buiten de Regio om inkoopt. Dat gaat om ongeveer € 1,5 miljoen. Dat zijn lokale contracten die ook door u zelf beheerd worden. In de praktijk zien we dat de aandacht hiervoor beperkt is en dat er minder oog is voor risico's ten aanzien van kwaliteit, betrouwbaarheid en naleving van de aanbestedingsregels in deze contracten. Wij adviseren u te overwegen welke beheersingsmaatregelen ingesteld kunnen worden om de sturing te verbeteren.

4.7.4 Participatiewet

Onze controlewerkzaamheden ten aanzien van de uitvoering van de Participatiewet brengen geen fouten en onzekerheden boven rapporteringstoleranties naar voren. Noch ten aanzien van de dossiercontroles, noch ten aanzien van de baten, lasten en balansmutaties zijn er zaken geconstateerd die in dit verslag onder uw aandacht moeten worden gebracht. Onze bevindingen sluiten aan op de uitkomsten van de interne controle.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

4.8 Verhuuradministratie vraagt aandacht

De gemeente Gooise Meren heeft een groot vastgoed bezit. Veel van dat vastgoed is maatschappelijk in gebruik bij partijen waar u ook anderszins banden mee onderhoudt omdat ze belangrijk zijn voor de samenleving. Dan gaat het bijvoorbeeld om welzijnsorganisaties, sportvelden, scholen en kinderopvang die zijn gehuisvest in de panden van de gemeente. Ook meer commerciële activiteiten verhuur aan particulieren en bedrijven komt voor. Of hiervoor een vergoeding gevraagd wordt of mag worden, hangt af van het feitelijk gebruik.

Procesmatig verwachten wij dat de gemeente Gooise Meren vanuit een zuivere registratie van in bezit en in gebruik zijnd vastgoed kan aantonen welke gebouwen worden verhuurd, welke afspraken hieraan ten grondslag liggen en wat de eventuele opbrengst zou moeten zijn.

Deze registratie is voor verbetering vatbaar. Niet in alle gevallen konden huur- of gebruikersovereenkomsten worden getoond, is niet helder welke huur in rekening gebracht wordt, wat de indexatie zou moeten zijn en welke verplichtingen er zijn bij een eventueel vertrek uit het betreffende pand. Ook is onduidelijk of in het verleden borgsommen zijn gevraagd. Deze onduidelijkheid komt onder andere doordat veel overeenkomsten dateren van voor de fusie en niet alle gegevens juist zijn overgedragen. Het register zelf is onvolledig en het beheer van het excelregister is niet goed in de organisatie belegd in termen van rollen en rechten. Daardoor bestaat een risico dat niet alle opbrengsten tijdig in beeld zijn en loopt u een risico indien u gevraagd wordt naar de naleving van de wet markt en overheid in het geval het commercieel verhuur betreft.

Op basis van onze detailwerkzaamheden concluderen wij dat de inherente onzekerheid die hierin besloten is onder de rapporteringsdrempel blijft. Wij adviseren u voor komend jaar het beheer van verhuurregister aan te scherpen.

4.9 Fiscale aandachtspunten

Voor de gemeente Gooise Meren zijn een aantal fiscale aandachtspunten te onderkennen. Vanwege de beperkte hoeveelheid en omvang van eventueel belastbare activiteiten zoals grondexploitatie, beheer van vastgoed en parkeren, is vennootschapsbelasting voor u geen groot thema. De belastbare winst is beperkt en u loopt in de pas met het doen van aangiften. Net als veel andere gemeenten is sprake van een inherente vertraging in het definitief maken van aangiften en de reactie van de Belastingdienst daarop. De omvang van de hieruit voortvloeiende onzekerheid is echter beperkt.

Voor de loonheffing ligt dat anders. Niet alleen de bedragen zijn groter maar ook de risico's bij eventuele naheffing. Om die reden krijgt loonheffing meer aandacht. Hoewel de procesmatige aspecten adequaat zijn ingeregeld krijgen relatief eenvoudig te leggen verbandscontroles, aansluitingen met registratie van bijvoorbeeld het pensioenfonds en de analyse op de uitnutting van het werkkostenbudget minder aandacht.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Voor die laatste geldt dat in de aangiften eventuele overschrijdingen meegenomen moeten worden, maar een analyse hierop is niet op tijd voor handen. Voor 2023 is dit risico relatief beperkt. Mede omdat het werkkostenbudget komend jaar procentueel verlaagd wordt, adviseren wij u de bewaking aan te scherpen.

De belangrijkste fiscale risico's zitten binnen de gemeente Gooise Meren op de btw en het btw-compensatiefonds.

In 2022 heeft een aanpassing plaatsgevonden in de zogeheten 'labeling' in de administratie. Dat betekent dat sommige kostensoorten anders behandeld worden dan voorheen. Dit gebeurt op basis van uitspraken van de Belastingdienst en het ministerie van Financiën. In sommige gevallen leidt dit tot het herstellen van fouten uit het verleden waarbij verschuivingen plaatsvinden tussen de btw op aangifte en het compensatiefonds.

Deze labelwijzigingen zijn door de gemeente Gooise Meren over 2022 en 2023 gedurende het controleproces in het voorjaar van 2024 verwerkt en worden op korte termijn opgenomen in de fiscale aangiften.

Dat betekent dat in de jaarrekening diverse btw-correcties zijn opgenomen. Deze hebben wij op hoofdlijnen beoordeeld en wij kunnen ons daarin vinden. Omdat de doorverdeling in de administratie nog moet plaatsvinden is het denkbaar dat hieruit nog kleine verschillen voortvloeien.

Tot slot loopt momenteel een onderzoek naar de btw door de Belastingdienst. De uitkomsten daarvan zijn onzeker omdat de afronding is vertraagd door toedoen van de Belastingdienst. Het college heeft aangegeven geen majeure correcties te verwachten op basis van de gesprekken tot nu toe.

4.10 Grafrechten

Tijdens de jaarafsluiting is een afwijking geconstateerd tussen de opbrengsten sub administratie grafrechten en de opgenomen bedragen in de financiële administratie. Het verschil bedraagt ongeveer € 200.000 (€ 738.000 versus € 538.000), waarbij de sub administratie hoger is. Dit verschil kan op dit moment niet worden verklaard en is opgenomen voor 2023 als ongecorrigeerd controleverschil. Deze verschillen zijn ook zichtbaar in 2022 (€ 281.000 Decade lager) en in 2021 (€ 97.000 Decade lager).

4.11 Jaarrekeningproces

De controle van de jaarrekening 2023 is om meerdere redenen een moeizaam proces gebleken. Natuurlijk is de wisseling van accountant even wennen voor de organisatie maar vooral de implementatie van ERP X als financieel pakket heeft eind 2023 en begin 2024 veel van de organisatie gevraagd.

De beweging die de gemeente Gooise Meren maakt in de richting van een meer robuust controle- en verantwoordingsbewustzijn in de lijnorganisatie is passend in de gedachten achter het versterken van rollen en verantwoordelijkheden die de rechtmatigheidsverantwoording met zich meebrengt. Nog niet in alle afdelingen is die verandering al voldoende geborgd. Daardoor konden achterstanden in werkzaamheden ontstaan.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Om die reden is het interne proces en de initiële aanlevering binnen Gooise Meren vertraagd maar is de bestuurlijke aanlevering ten behoeve van het besluitvormingsproces binnen het afgesproken tijdpad gerealiseerd. Na afronding van het traject zal de organisatie het proces evalueren. Daarnaast zullen wij het proces met de organisatie evalueren en verbeterafspraken maken voor het komend jaar. Aandachtspunt voor onszelf is in elk geval dat de tijd ontbroken heeft om de verdere visualisatie van dit accountantsverslag zoals de audit commissie heeft verzocht, vorm te geven.

4.12 Eerstejaarscontrole

Wij hebben inzake toelichtingen, presentatie en overige informatie in de jaarrekening vanuit de eerstejaarscontrole diepgaande controle uitgevoerd in overeenstemming met geldende wet- en regelgeving. Opmerkingen en presentatiecorrecties hieromtrent zijn na overleg juist en volledig verwerkt in de finale jaarstukken. Daarnaast hebben wij collegiaal overleg gevoerd met de voorgaande accountant, hebben wij de beginbalans gecontroleerd en ouderdomsanalyses inzake transitorische posten uitgevoerd. Tijdens de uitvoering van deze werkzaamheden zijn geen bevindingen geconstateerd.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- **Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen**
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

5. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen

De jaarrekeningcontrole voeren wij uit met een bepaalde marge. Deze marge noemen we de materialiteit. De materialiteit is voorgeschreven in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en bevestigd in uw controleprotocol. Daarbij kan rekening worden gehouden met specifieke factoren of risico's, de zogenaamde "kwalitatieve materialiteit". Tevens gelden scherpere grenzen voor de naleving van de WNT.

Het Bado stelt dat de maximaal te hanteren materialiteit 1% bedraagt van het totaal van de lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves). De bij u gehanteerde materialiteit bedraagt afgerond € 1.930.000. Mochten wij niet-gecorrigeerde controleverschillen onderkennen die dit bedrag overschrijden dan kunnen we geen goedkeurende verklaring afgeven. Voor geconstateerde onzekerheden geldt een marge van 3% en dus een bedrag van € 5.790.000.

Dit laatste bedrag is ook uw eigen, door de gemeenteraad vastgestelde verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording

In het kader van de bestuurlijke afhandeling en het dechargeproces melden wij eventuele geconstateerde afwijkingen die niet meer gecorrigeerd zijn in de jaarrekening. Deze zijn vanaf een lager bedrag dan de materialiteit mogelijk voor u relevant. Wij melden alleen afwijkingen boven een bepaalde grens. Deze bedraagt bij u ongeveer € 96.000.

Zoals bekend geven wij met ingang van 2023 alleen een getrouwheidsoordeel af, u vindt daarom in de tabel hierna geen weergave meer van bevindingen ten aanzien van rechtmatigheid.

Niet-gecorrigeerde controleverschillen in euro's	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo jaar	Invloed resultaat
Totaal verschillen getrouwheid	NVT	NVT	NVT
Uit de controle bij de Regio komen enkele onzekerheden (paragraaf 4.7)	98.000	98.000	98.000
Aansluitverschil grafrechten Decade (financiële administratie) en subadministratie (paragraaf 4.10)	200.000	200.000	200.000
Totaal onzekerheden getrouwheid	200.000	200.000	200.000

Daarnaast informeren wij u over gecorrigeerde controleverschillen of andersoortige afwijkingen die het gevolg zijn van significante tekortkomingen in de interne beheersing, frauderisico's met zich meebrengen of naar onze mening onder uw aandacht zouden moeten worden gebracht. Er zijn in het controleproces geen afwijkingen geconstateerd die op grond van het bovenstaande gerapporteerd zouden moeten worden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

6. Overige onderwerpen

6.1 Automatiseringsomgeving

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk. Gelet op de beperkte mate van geautomatiseerde beheersmaatregelen in uw organisatie is een dergelijk onderzoek niet noodzakelijk voor de uitvoering van onze werkzaamheden. Uit onze controle zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

6.2 Verantwoordelijkheden in het controleproces

In de controleverklaring wijzen wij op de verdeling van de verantwoordelijkheden van de gemeente Gooise Meren en de accountant in het controleproces.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarstukken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. Het is, en dat beschrijven we ook in de controleverklaring, onze verantwoordelijkheid om de controle van deze jaarrekening uit te voeren met in achtneming van Nederlands recht waaronder het besluit accountantscontrole decentrale overheden en uw eigen controleprotocol. Het voldoen aan gedragsnormen, waar onafhankelijkheid zoals in de vorige paragraaf een onderdeel van is, hoort daarbij.

Onze controle plannen wij zodanig dat we een redelijke mate van zekerheid bereiken dat de jaarrekening geen materiele onjuistheden bevat als gevolg van fouten of fraude. Doordat we werken met steekproeven en andere technieken, bestaat de kans dat fouten ondanks het naar behoren uitvoeren van de controle niet ontdekt worden.

Het is overigens de primaire verantwoordelijkheid van het college om, onder toezicht van de Raad, voldoende maatregelen te nemen om fouten en fraude te voorkomen. Daarbij hoort eveneens dat maatregelen ter opsporing in de organisatie worden getroffen. In onze controle besteden wij om die reden uitgebreid aandacht aan deze maatregelen en voeren wij zelf werkzaamheden uit op posten en stromen die, in zijn algemeenheid of bij u, meer dan gemiddeld risicovol zijn.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Dat betreft onder andere schattingsposten, correctieboekingen, memoriaalboekingen en de beoordeling van de zakelijkheid van (mogelijk) ongebruikelijke transacties.

Ter afsluiting van het controleproces verstrekt het college aan ons de bevestiging bij de jaarrekening. Hierin geeft het college aan dat zij alle door ons benodigde gegevens hebben verstrekt en dat de jaarrekening naar de laatste inzichten is opgemaakt. Wij hebben, behoudens de in hoofdstuk 5 opgenomen controleverschillen, geen specifieke elementen aan de bevestiging toegevoegd.

Wel hebben wij in de bevestiging bij de jaarrekening aandacht voor continuïteit van de organisatie en de activiteiten. Hoewel de continuïteit bij decentrale overheden door het Rijk gegarandeerd is, kunnen wel degelijk effecten in de jaarrekening ontstaan als gevolg van keuzes in de activiteiten van de gemeente. De toevoeging behelst de bevestiging dat daar bij u geen sprake van is.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

7. Onafhankelijkheid gewaarborgd

De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO is in de organisatie van Eshuis Registeraccountants ingebed.

Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de gemeente Gooise Meren voldoende is gewaarborgd. Het jaar 2023 is ons eerste jaar als uw accountant.

Wij hebben het afgelopen jaar geen andere opdrachten voor u uitgevoerd dan de controle van de jaarrekening, de controle van een subsidiedeclaratie en de direct daarmee samenhangende werkzaamheden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

8. Afsluiting

Wij danken de medewerkers van de gemeente Gooise Meren voor de samenwerking in de afgelopen periode. Wij vertrouwen er op u met dit rapport voldoende te hebben geïnformeerd. Natuurlijk zijn wij graag bereid tot het verstrekken van nadere toelichting en het beantwoorden van vragen.

Hoogachtend,
Eshuis Registeraccountants B.V.
Was getekend: drs. E. Vriesen RA

Bijlagen:

1. Tabel met bevindingen inzake de specifieke uitkeringen
2. Getekende controleverklaring
3. Ongetekende controleverklaring in enkelvoud
4. Gewaarmerkte jaarrekening in enkelvoud

BIJLAGE BIJ ACCOUNTANTSVERSLAG 2023 GEMEENTE GOOISE MEREN

Hierna volgt de door het ministerie van BZK voorgeschreven rapporteringstabel inzake SiSa.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Fouten en onzekerheden 2023					
Nr	Volgnr	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
A16	1	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Fout	NVT	NVT
A16	2	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Onzekerheid	NVT	NVT
B2	1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Fout	NVT	NVT
B2	2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Onzekerheid	NVT	NVT
C105	1	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Fout	NVT	NVT
C105	2	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Onzekerheid	NVT	NVT
C32	1	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Fout	NVT	NVT
C32	2	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Onzekerheid	NVT	NVT
C55	1	Aanpak energiearmoede	Fout	NVT	NVT
C55	2	Aanpak energiearmoede	Onzekerheid	NVT	NVT
C62	1	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	Fout	NVT	NVT
C62	2	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	Onzekerheid	NVT	NVT
C92	1	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Fout	NVT	NVT
C92	2	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Onzekerheid	NVT	NVT

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

C94	1	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	Fout	NVT	NVT
C94	2	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	Onzekerheid	NVT	NVT
D8	1	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Fout	NVT	NVT
D8	2	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Onzekerheid	NVT	NVT
D14	1	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingenonderwijsvertragingen	Fout	NVT	NVT
D14	2	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingenonderwijsvertragingen	Onzekerheid	NVT	NVT
D19	1	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Fout	NVT	NVT
D19	2	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Onzekerheid	NVT	NVT
D22	1	Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters	Fout	NVT	NVT
D22	2	Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters	Onzekerheid	NVT	NVT
E3	1	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	Fout	NVT	NVT
E3	2	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	Onzekerheid	NVT	NVT
E20	1	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Fout	NVT	NVT
E20	2	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Onzekerheid	NVT	NVT

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

E44B	1	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	NVT	NVT
E44B	2	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	NVT	NVT
F28	1	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Fout	NVT	NVT
F28	2	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Onzekerheid	NVT	NVT
G2	1	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2023	Fout	NVT	NVT
G2	2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2023	Onzekerheid	NVT	NVT
G3	1	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2023	Fout	NVT	NVT
G3	2	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2023	Onzekerheid	NVT	NVT
G4	1	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen_gemeentedeel 2023	Fout	NVT	NVT
G4	2	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen_gemeentedeel 2023	Onzekerheid	NVT	NVT
G4	3	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen_gemeentedeel 2023	Fout	NVT	NVT
G4	4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen_gemeentedeel 2023	Onzekerheid	NVT	NVT
G4	5	Tozo 2 gemeentedeel 2023	Fout	NVT	NVT
G4	6	Tozo 2 gemeentedeel 2023	Onzekerheid	NVT	NVT
G4	7	Tozo 3 gemeentedeel 2023	Fout	NVT	NVT
G4	8	Tozo 3 gemeentedeel 2023	Onzekerheid	NVT	NVT
G4	9	Tozo 4 gemeentedeel 2023	Fout	NVT	NVT
G4	10	Tozo 4 gemeentedeel 2023	Onzekerheid	NVT	NVT

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

G4	11	Tozo 5 gemeenteddeel 2023	Fout	NVT	NVT
G4	12	Tozo 5 gemeenteddeel 2023	Onzekerheid	NVT	NVT
G10	1	Wet inburgering gemeenteddeel 2023	Fout	NVT	NVT
G10	2	Wet inburgering gemeenteddeel 2023	Onzekerheid	NVT	NVT
G12	1	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeenteddeel 2023	Fout	NVT	NVT
G12	2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeenteddeel 2023	Onzekerheid	NVT	NVT
G12	3	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeenteddeel 2023	Fout	NVT	NVT
G12	4	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeenteddeel 2023	Onzekerheid	NVT	NVT
G13	1	Besteding/baten onderwijsroute gemeenteddeel 2023	Fout	NVT	NVT
G13	2	Besteding/baten onderwijsroute gemeenteddeel 2023	Onzekerheid	NVT	NVT
G13	3	Bestedingen/baten overige voorzieningen_gemeenteddeel 2023	Fout	NVT	NVT
G13	4	Bestedingen/baten overige voorzieningen_gemeenteddeel 2023	Onzekerheid	NVT	NVT
H12	1	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Fout	NVT	NVT

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

H12	2	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Onzekerheid	NVT	NVT
H30	1	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Fout	NVT	NVT
H30	2	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Onzekerheid	NVT	NVT
H31	1	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	Fout	NVT	NVT
H31	2	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	Onzekerheid	NVT	NVT
H32	1	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Fout	NVT	NVT
H32	2	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Onzekerheid	NVT	NVT

	Oordeel
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening	Goedkeurend